

**KATALOG NORM CZASU
DLA PRAC LEŚNYCH
WYKONYWANYCH W
ZAGOSPODAROWANIU
LASU**

Obowiązujący w LZD Siemianice

Od dnia 01.01.2014r.

Spis treści

Część A: Wprowadzenie do katalogu norm czasu dla prac leśnych wykonywanych w zagospodarowaniu lasu	3
I. Tabela stopni trudności prac szkółkarskich	3
II. Tabela stopni trudności prac wykonywanych na uprawach, plantacjach i w drzewostanach	3
III. Tabela stopni trudności prac wykonywanych przy pielęgnowaniu młodników Składowe norm czasu z katalogów, poza czasem wykonania pracy właściwej	3
IV. Ramowe zakresy czynności wchodzące w skład normy czasu dla poszczególnych grup z zakresu zagospodarowania lasu:	3
1. Odnowienia, zalesienia, poprawki i plantacje- prace ręczne	3
2. Pielęgnowanie, melioracje agrotechniczne i ochrona lasu - prace ręczne lub wykonywane przy użyciu narzędzi mechanicznych	3
3. Inne prace wykonywane narzędziami mechanicznymi	3
4. Uwagi ogólne	4
Cześć B: Katalog norm czasu	5
I. Odnowienia, zalesienia i plantacje - prace ręczne.....	5
1. Przygotowanie gleby.....	5
2. Specjalne przygotowanie gleby.....	5
3. Siew	5
4. Sadzenie wraz z donoszeniem sadzonek.....	5
II. Pielęgnowanie	5
1. Pielęgnowanie gleby.....	5
2. Czyszczenia wczesne	6
3. Czyszczenia późne	6
4. Melioracje agrotechniczne	6

Część A: Wprowadzenie do katalogu norm czasu dla prac leśnych wykonywanych w zagospodarowaniu lasu

I. Tabela stopni trudności prac szkółkarskich.

Lp.	Kategoria gleby	Symbol składu gleby	Stopień trudności
1	Gleby utworzone z piasków, żwirów, utworów pyłowo piaszczystych, piasków gliniastych, mady bardzo lekkie, lekkie i średnie, mursz na pisku zwykłym.	pi, piw, plm, pl:pg, pl:g, pl::pg, pl/żp, ps/pl ps, pis, psm, ps/żp, ps:pg, ps::pg, ps::pg, pg, pg.pż, pg:pls, pg/pls, pg:żp, pg/żp, upypg, <u>upypg.pl</u> , upypg:pl, upypg/pl, pls:upypg, pls:upypg, pls:upyp, pls:pygi, pls:pygi, pls:pygi, pls:glp, pls::uig, pls::uig żp/uig, mdbl, mdl, mds, m/pis	I
2	Utworki wietrzeniowe oraz silnie szkieletowe terenów górskich utworzone z piasków	pls/uk, pls/ukż, pls/ukp, pls/ukgi, pls/ukpy pg/uk, pg/ukż, pg/ukp, pg/ukp, pg/ukpy, py/uk py/ukż, py/ukp,	II
3	Pozostałe rodzaje gleb nie wymienione w punkcie 1 z wyjątkiem utworów wietrzeniowych oraz silnie szkieletowych terenów górzyszych	pozostałe nie wymienione symbole w Lp 1, 2 i 4	II
4	Utworki wietrzeniowe oraz silnie szkieletowe terenów górzyszych	uk, ukż, ukp, ukgi, ukpy, pg/ukgi, py/ukgi, py/ukpg	III

II. Tabela stopni trudności prac wykonywanych na uprawach, plantacjach i w drzewostanach.

Lp.	Siedliska Rodzaj pokrywy runa-wg Instrukcji Urządzenia Lasu z 1994r.	Siedliska borowe bez boru bagiennego	Siedliska lasowe bez olesów	Bór bagienno i olesy	Bory wysoko-górskie i bagienne górskie
			Borowe górskie bez boru bagiennego	Lasy górskie	
1	2	3	5	6	7
1	Bez zielonej pokrywy, pokrywa mszysta i zazieleniona*	I	II	III	IV
2	Zadarniona*	II	III	IV	V
3	Silnie zadarniona*	III	IV	IV	V
4	Zdziczała*	III	IV	V	V

*Dotyczy pokrywy:

1. Bez zielonej pokrywy, pokrywy mszystej i zazielenionej - zalicza się pokrywę *nagą* (P. naga), ściółkową (P. ściół.) - *ściółka*, zazielenioną (P. zaz.) - *zieloną, mszystą* (P. mszys.), *mszysto-czernicową*. 1. *Zadarnionej* (P.zad.) zalicza się pokrywę, na której przeważają kobierce traw płytko zakorzenionych lub łany borówek.

3. *Silnie zadarnionej* (P.s.zad.) - zalicza się pokrywę, na której przeważa roślinność trawiasta, występująca zwarciem i tworząca silnie przeplatający się system korzeni; odnowienie lub zalesienie wymaga stosowania zabiegów agrotechnicznych.

4. *Zdziczałej* (P.zdzicz.) - *silnie zachwaszczona* - zalicza się pokrywę, na której roślinność runa

występuje zwarciem, składa się z roślin silnie i głęboko ukorzeniających się albo dających kłacz lub rozłogi, co uniemożliwia odnowienie lasu lub zalesienie bez zabiegów agrotechnicznych. Prace, przy których rodzaj pokrywy nie wpływa na normę czasu oraz prace wykonywane na uprzed

nio przygotowanej glebie (bruzdy, talerze, placówki itp.) należy strefować jak dla warunków

"bez zielonej pokrywy, pokrywa mszysta i zazieleniona".

* kursywą podano nowe nazwy pokrywy wg Instrukcji Urządzenia Lasu z 2003 roku.

III. Tabela stopni trudności rac wykonywanych pielęgnowaniu młodników.

Lp.	Zadrzewienie	Borowe bez boru bagiennego	Lasowe bez olesów	Bór bagienno i olesy	Bory górskie bez boru bagiennego	Lasy górskie*	Bory wysoko-górskie i bagienne górskie
1	2	4	5	6	7	8	9
1	Do 0,7	I	II	III	II	III	IV
2	0,8 i wyżej	II	III	IV	III	IV	V

IV. Składowe norm czasu z katalogów, poza czasem wykonania pracy właściwej

Normy czasu z katalogów, poza czasem wykonania pracy właściwej, (określonej

w katalogu) obejmują również czasy uzupełniające związane z:

- zapoznaniem się z pracą i wysłuchaniem instruktaz,
 - doniesieniem i odniesieniem narzędzi, materiału sadzeniowego, nasion itp.,
 - ostrzeniem lub wymianą zużytych narzędzi,
 - przerwami na odpoczynek i potrzeby fizjologiczne,
 - przygotowaniem sprzętu do pracy,
 - drobnymi naprawami sprzętu, uzupełnieniem paliwa itp.,
- zdarciem pokrywy na pasach (szer. pow. 40 cm), na talerzach (40x40 - 60x60), oraz placówkach w uprawach i talerzach w podsztych obejmuje zdarcie pokrywy, usunięcie chwastów i wyrażnięcie próchnicy ze zdartej pokrywy,
- przekopanie gleby obejmuje przekopanie gleby w miejscach sadzenia na głębokość 25 cm, przekopanie gleby w talerzach dotyczy powierzchni 30x30 cm w środku talerza,
- wykonanie kopczyków obejmuje zdarcie pokrywy gleby, doniesienie ziemi lub substratu, usypanie i formowanie kopczyka,
- wykonanie rabatowałków obejmuje zdarcie i odłożenie pokrywy z miejsca rabaty, wykopanie gleby na rabatę oraz jej rozłożenie i wyrównanie,
- wykonanie placówek obejmuje zdarcie i odłożenie pokrywy, podwyższenie dna placówki wraz z doniesieniem lub wykopaniem gleby,
- siew (ręczny lub siewnikiem ręcznym) na pasach, placówkach lub talerzach obejmuje wykonywanie rowków siewnych, doniesienie i zaprawianie nasion, siew i przykrycie nasion,
- sadzenie (w szparę, w jamkę, na kopczykach itp.) obejmuje załadunek sadzonek do skrzynki, zabezpieczenie korzeni przed wysychaniem, doniesienie sadzonek do miejsca sadzenia (kaset z sadzonkami z zakrytym systemem korzeniowym), wykonanie szpary (jamki, dołka), sadzenie oraz ubicie gleby wokół sadzonek,
- sadzenie w jamkę - znajduje zastosowanie przy wieloletkach oraz sadzonkach jednorocznych z silnie rozwiniętym systemem korzeniowym oraz sadzonkach z zakrytym systemem korzeniowym,
- sadzenie w dołki - stosuje się przy sadzeniu wyrosniętych drzewek.

5. Pielęgnowanie, melioracje agrotechniczne i ochrona lasu - prace ręczne lub wykonywane przy użyciu narzędzi mechanicznych

- pielęgnowanie obejmuje usuwanie chwastów wokół sadzonek na powierzchni talerza i na między-rzędach (koszenie motyczanie, mechaniczne lub chemiczne zwalczanie chwastów), spulchnianie gleby wokół sadzonek narzędziami ręcznymi na powierzchni talerza, przerzedzanie siewów,
- wykonanie czyszczeń wczesnych obejmuje usunięcie drzewek chorych, wadliwych lub niepożądanych za pomocą siekiery, tasaka lub pilarki poprzez wycinanie, ogławianie, obrączkowanie, przycinanie, itp.,
- wykonanie czyszczeń późnych obejmuje wycięcie lub ogłowienie wcześniej oznaczonych drzewek przy pomocy siekiery, tasaka lub pilarki i pozostawienie wyciętych drzewek w miejscu ścięcia,
- podkrzesywanie i formowanie drzewek obejmuje usunięcie zbędnych odgałęzień, zabezpieczenie preparatami przed infekcją, zebranie i usunięcie ściętych gałęzi,
- kopanie rowów obejmuje wyznaczenie miejsca przebiegu rowu, zdjęcie pokrywy i odłożenie, wykopanie rowu z wyrównaniem skarpy,
- uprawa gleby na piaskach narażonych na erozję obejmuje budowę płotów, zapór wraz z doniesieniem uprzednio przygotowanego materiału, poziomowanie miejsc sadzenia nawożenie gleby w formie podsypki, siew lubinu wraz ze spulchnianiem i przykryciem nasion po siewie, doniesienie nasion,

9. Uwagi ogólne

- 1.W przypadku wystąpienia utrudnień nieuwzględnionych w katalogu lub innych uwarunkowań nadleśniczy, na uzasadniony wniosek, ma prawo zastosować na określonej pozycji mnożnik zwiększający normę czasu do 30 %.
- 2.W przypadku wystąpienia prac nie ujętych w katalogu oraz dla prac wymienionych w katalogu a wykonywanych w skrajnie odmiennych warunkach należy opracować normy zakładowe w obowiązującym trybie.

I. Odnowienia, zalesienia i plantacje -

prace ręczne

1. Przygotowanie gleby

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	Norma czasu w roboczogodzinach /jedn. miary w stopniu trudności					Kod czynności
			I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
116	Zdarcie pokrywy pasami	1000 mb	24,0	29,0	35,0	43,0	52,0	WYK-PASR
117	Zdarcie pokrywy na talerzach 40 cm x 40 cm	1000 szt.	17,0	21,0	26,0	32,0	40,0	WYK-TAL40
118	Zdarcie pokrywy na talerzach 60 cm x 60 cm		30,0	37,0	46,0	57,0	70,0	WYK-TAL60
119	Zdarcie pokrywy na placówkach o średnicy 1,2 m		57,0	62,0	67,0	71,0	79,0	WYK-PL12
120	Zdarcie na talerzach pod okapem drzewostanu o wym. 40 cm x 40 cm		16,0	20,0	25,0	31,0	39,0	WYK-TALOK
121	Poprawianie talerzy w poprawkach		12,0	14,0	16,5	19,0	22,0	POP-TAL
122	Przekopanie gleby pasami w miejscu sadzenia	1000 mb	12,0	14,5	17,0	20,5	24,0	PRZ-PAS
123	Przekopanie gleby na talerzach w miejscu sadzenia	1000 szt.	9,0	10,4	11,9	13,7	15,7	PRZ-TALSA
124	Przekopanie gleby na placówkach o średnicy 1,2 m		41,0	48,0	56,0	65,0	75,0	PRZ-PL12

2. Specjalne przygotowanie gleby

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	Norma czasu w roboczogodzinach /jedn. miary w stopniu trudności					Kod czynność
			I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
125	Wykonanie kopczyków o wymiarach 40 x 40 x 30 cm	1000 szt.	66,0	80,0	97,0	117,0	141,0	WYK-KOPRIV
126	Wykonanie kopczyków o wymiarach 60 x 60 x 40 cm		130,0	145,0	162,0	180,0	200,0	WYK-KOPRC
127	Wykonanie dołków o wymiarach 40 x 40 x 40 cm w glebie bez zdartej pokrywy		55,0	62,0	69,0	77,0	86,0	WYK-DCLRN
128	Wykonanie rabatowatek	1000 mb	132,0	151,0	174,0	198,0	224,0	WYK-RABA7
129	Wykonanie placówek wywyższonych o 0,5 m wysokości i o średnicy 1,2 m	1 szt.	0,54	0,65	0,78	0,95	1,15	WYK-PLWY1
130	Wykonanie placówek wywyższonych o 0,5 m wysokości i o wymiarach 2 x 2 m	1 szt.	1,9	2,3	2,8	3,4	4,0	WYK-PLWY2

3. Siew

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	Norma czasu w roboczogodzinach /jedn. miary w stopniu trudności					Kod czynności
			I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
131	Siew ciągły, przerywany lub kupkowy	1000 mb	1,6	1,8	2,1	2,4	x	SIEW-RCP

4. Sadzenie wraz z donoszeniem sadzonek

1	2	3	4	5	6	7	8	9
132	Podsiew	1000 szt.	8,5	9,6	10,8	12,1	x	SADZ-1KP
133	Jak wyżej lecz w poprawkach i uzupełn		12,0	13,8	15,9	18,2	x	POPR-1KP

134.	Sadzenie 1 latek pod kostur na placówkach, kopczykach, wałkach i rabatowatek	10,0	11,0	12,0	13,2	x	SADZ-1 KR
135.	Sadzenie sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym o bryłce do 150 cm ³	12,0	13,8	15,9	18,2	x	SAD-B<15C
136	Jak wyżej lecz w poprawkach i uzupełn.	13,0	15,0	17,0	20,0	x	POP-B<15C
137.	Sadzenie sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym o bryłce do 350 cm ³	15,0	20,0	27,0	36,0	x	SAD-BO0C
138.	Jak wyżej lecz w poprawkach i uzupełn.	18,0	23,0	30,0	39,0	x	POP-BO0C
139	Sadzenie sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym o bryłce pow. 350 cm	25,0	31,5	40,0	50,0	x	SAD-B>35C
140.	Jak wyżej lecz w poprawkach i uzupełn.	30,0	37,0	45,0	55,0	x	POP-B>35C
141	Sadzenie 1 latek w jamkę i kostur trad.	15,0	20,0	27,0	36,0	x	SADZ-1 M
142.	Sadzenie wielolatek w jamkę	18,0	23,0	30,0	39	x	SADZ-WM
143.	Jak wyżej lecz w poprawkach i uzupełn.	22,0	28,5	37,0	48	x	POPR-WM
144.	Sadzenie wielolatek w jamkę z bryłką	38,0	46,5	57,0	69,0	x	SADZ-WB
145.	Jak wyżej lecz w poprawkach i uzupełn.	48,0	59,0	72,0	86,0	x	POPR-WB
146.	Sadzenie wielolatek drzewek ukorzenionych w dolki wraz z wykopaniem dołków	78,0	96,0	120,0	148,0	x	SADZ-W+C
147.	Sadzenie wielolatek, drzewek ukorzenionych w dolki uprzednio wykonane	39,0	48,0	60,0	74,0	x	SADZ-W
148.	Sadzenie 1 latek w dolki przygotowane "kolczatką"	6,6	7,2	7,8	8,5	x	SADZ-1 D

Uwaga: poz. 135-139 dotyczą głównie sadzonek 1 rocznych, z produkcji kontenerowej sadzonych z użyciem specjalistycznych kosturów

II. Pielęgnowanie i ochrona lasu - prace ręczne lub przy użyciu narzędzi mechanicznych

1. Pielęgnowanie gleby

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	Norma czasu w roboczogodzinach /jedn. miary w stopniu trudności					Kod czynność
			I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
149	Zmotyczenie pokrywy wokół drzewek (plantacje)	1000 szt.	33,0	40,0	48,0	58,0	70,0	MOT-PLANT
150	Zniszczenie chwastów (zmotyczenie) wokół sadzonek na talerzach		14,0	17,5	20,5	24,5	29,0	MOT-TAL
151	Zniszczenie chwastów (zmotyczenie) wokół sadzonek na pasach	1000 mb	11,5	14,0	17,0	20,5	25	MOT-PAS
152	Chemiczne zniszczenie chwastów	1 ha	x	16,0	18,5	21,5	25,0	OPR-CHWAS
153	Wykaszenie chwastów w uprawach oraz usuwanie nalotów w uprawach pochodnych		x	36,0	42,0	49,0	57,0	KOSZ-CHN
154	Jak wyżej lecz sierpem		x	42	53,5	59,5	66,0	KOSZ-CHNS
155	Przerzedzanie siewów		36,0	46,0	58,0	73,0	94,0	PRZER-R
156	Usuwanie żarnowca do 30% pokrycia.		78			x	x	ZARNO0
157	Jak wyżej, lecz 30-50%	95					ZARN30-50	
158	Jak wyżej, lecz 50-70%	108					ZARN50-70	
159	Jak wyżej, lecz powyżej 70%	123					ZARN>70	

2. Czyszczenia wczesne

160	Uprawy z sadzenia i siewów sztucznych iglaste lub liściaste	1 ha	28,0	32,5	38,0	44,0	51,0	CW-SZTIL
161	Jak wyżej, mieszane		34,0	39,0	46,0	52,5	61,0	CW-SZTM
162	Uprawy z naturalnego odnowienia		50,0	56,5	64,0	73,0	83,0	CW-NAT

3. Czyszczenia późne

163	Młodniki z sadzenia iglaste lub liściaste - zabieg I	1 ha	28,0	34,0	41,0	50,0	61,0	CP-SZTIL1	
164	Jak wyżej, lecz zabieg II		25,2	30,5	37,0	45,0	55,0	CP-SZTIL2	
165	Młodniki z sadzenia wielogatunkowe - zabieg I		34,0	41,0	49,0	58,0	69,0	CP-SZTM1	
166	Jak wyżej, lecz zabieg II		31,0	37,0	44,0	52,0	62,0	CP-SZTM2	
167	Młodniki z naturalnego odnowienia - zabieg I		60,0	70,0	81,0	94,0	109C	CP-NAT1	
168	Jak wyżej, lecz zabieg II		54,0	63,0	73,0	85,0	99,0	CP-NAT2	
169	Młodniki z siewów sztucznych zabieg I		36,0	43,0	51,0	61,0	73,0	CP-SIEW1	
170	Jak wyżej, lecz zabieg II		32,0	38,0	45,0	54,0	64,0	CP-SIEW2	
171	Przerzedzenie skupień odrosli		54,0	68,0	82,0	96,0	110,C	CP-PRZERO	
172	Podkrzesywanie i formowanie drzewek topoli w wieku do 3 lat z wyniesieniem gałęzi		1000 szt.	43,0	x	x	x	x	PODK-3TOP
173	Jak wyżej - do 5 lat			55,0	x	x	x	x	PODK-5TOP
174	Jak wyżej - do 8 lat	76,0		x	x	x	x	PODK-8TOP	
175	Jak wyżej - powyżej 8 lat	79,0		x	x	x	x	PODK>8TOF	
176	Podkrzesywanie i formowanie drzewek na uprawach	55,0		x	x	x	x	PODK-FORW	
177	Podkrzesywanie drzew dorodnych do 4 m wysokości	90,0		x	x	x	x	PODK<4DOF	
178	Podkrzesywanie drzew dorodnych do 6 m wysokości	120,0		x	x	x	x	PODK<6DOF	
179	Podkrzesywanie drzew dorodnych od 4 do 6 m wysokości (II zabieg)	50,0		x	x	x	x	PODK4-6DO	
180	Przycinanie Db na bezpiekę	5,0		x	x	x	x	PRZYC-DB	
181	Pielęgnowanie drzewek w zadrzewieniach poprzez formowanie koron, usuwanie zbędnych gałęzi z ich wyniesieniem, motyczenie na powierzchni, wiązanie drzewek	96,0		115	138	166	200	FORM-ZAD	

4. Melioracje agrotechniczne

Lp.	Wyszczególnienie	J.m.	Norma czasu w roboczogodzinach /jedn. miary w st. trudności					Kod czynność
			I	II	III	IV	V	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
182	Wykopy ziemne o różnych	1 m3	1,30	1,50	1,80	2,10	2,40	KOP-ROW
183	Oczyszczanie zrębów i halizn z krzewów, jeżyn, malin itp. poprzez wycinanie i wynoszenie - dla 100% pokrycia powierzchni	1 ha	48,0	58,0	70,0	84,0	101,C	PORZ>100
184	Uprawa gleby na piaskach narażonych na erozję wietrzną		56,0	66,0	78,0	x	x	UPR-GLEB
Porządkowanie powierzchni z			oostotałość		porębowych			
185	Wynoszenie i układanie pozostałości w stopy niewymiarowe	1 mp	0,26	0,33	0,40	0,48	0,57	PORZ-STOS
186	Znoszenie i układanie pozostałości do rozdrabniania		0,15	0,18	0,21	0,25	0,30	PORZ-ROZD
187	Spalanie		0,09	x	x	x	x	PORZ-SPAL

Wycinanie podszytów i podrostów w cięciach rębnych wycinanie znoszenie i układanie w stopy niewymiarowe z pozostawieniem na powierzchni- teren równy, falisty						
	Procent pokrycia powierzchni	J.m.	Wysokość podszytu i porostu			Kod czynności
			do 1 m	1 do 2 m	powyżej 2m	
1	2	3	4	5	6	7
188	10-30%	1 ha	19,2	30,4	36,0	WPOD-31N WPOD-32N WPOD-33N
189	31 -60		26,0	43,0	51,0	WPOD-61N WPOD-62N WPOD-63N
190	Powyżej 61%		36,0	60,0	72,0	WPOD>61N WPOD>62N WPOD>63N
- teren pagórkowaty, wzniesiony i górski, stoki o nachyleniu pow. 13%						
191	10-30%	1 ha	23,2	36,0	44,8	WPOD-31G WPOD-32G WPOD-33G
192	31 - 60 %		32,2	51,0	64,0	WPOD-61G WPOD-62G WPOD-63G
193	Powyżej 61%		44,8	72,0	90,4	WPOD>61G WPOD>62G WPOD>63G
Wyniesienie wyciętych podszytów poza działkę roboczą, do rozdrobnienia lub zrzębkowania - teren równy, falisty						
194	10-30%	ha	8,0	16,0	20,0	PPOD-31N PPOD-32N PPOD-33N
195	31 -60		13,0	21,0	28,0	PPOD-61N PPOD-62N PPOD-63N
196	Powyżej 61%		20,0	28,0	40,0	PPOD>61N PPOD>62N PPOD>63N
- teren pagórkowaty, wzniesiony i górski, stoki o nachyleniu pow. 13%						
197	10-30%	ha	12,0	19,2	24,0	PPOD-31G PPOD-32G PPOD-33G
198	31 -60		17,3	26,2	34,1	PPOD-61G PPOD-62G PPOD-63G
199	Powyżej 61%		24,8	36,0	48,0	PPOD>61G PPOD>62G PPOD>63G

